

ARTTU2

Tutkimusohjelma Forskningsprogrammet

Osatuloksia ARTTU2-tutkimusohjelman kuntalaiskyselystä 2017:

Kysymysmuotoilu:

"Monissa kunnissa on käynnissä palveluihin liittyviä uudistuksia.

Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita oman kuntasi näkökulmasta?

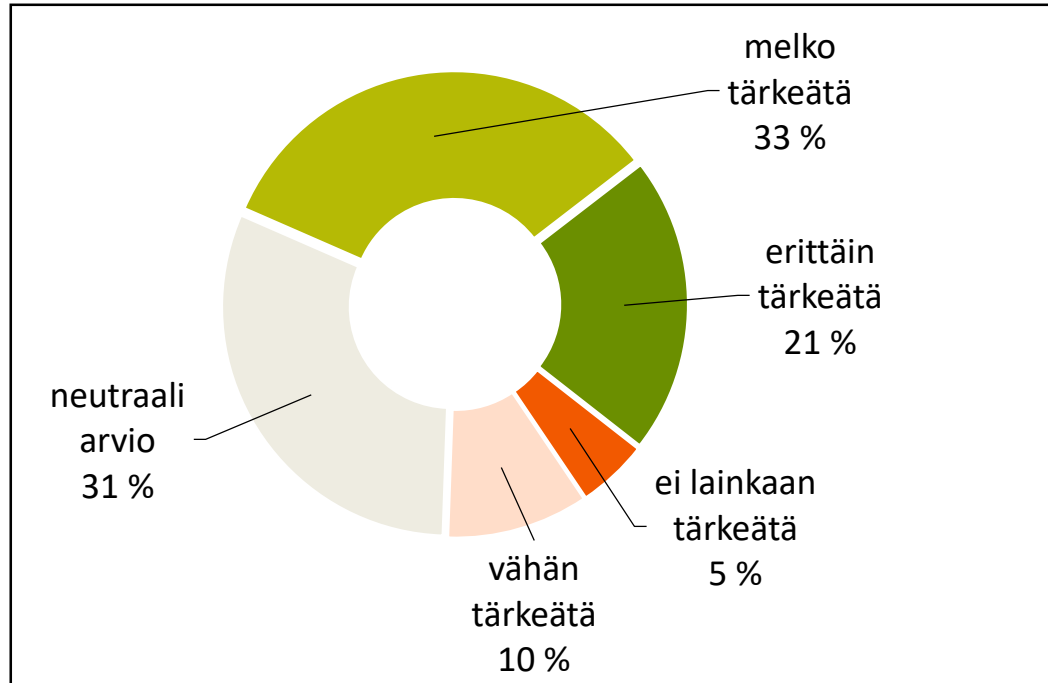
Arvioi asteikolla 1-5; 1=ei lainkaan tärkeätä, 5=erittäin tärkeätä.

**Mahdollisuus valita kunnan järjestämä
verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen
palveluntuottajan välillä.**

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

”Mahdollisuus valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)”.

Vastausten %-jakaumat vuonna 2017. (n=11 440)

- Runsaat puolet (54%) kuntalaisista pitää tärkeänä mahdollisuutta valita palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä.
- 15% pitää ko. asiaa vain vähän tai ei lainkaan tärkeänä.
- Lähes joka kolmannelta (31%) puuttuu selvä kanta ko. kysymyksestä.

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

" Mahdollisuus valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

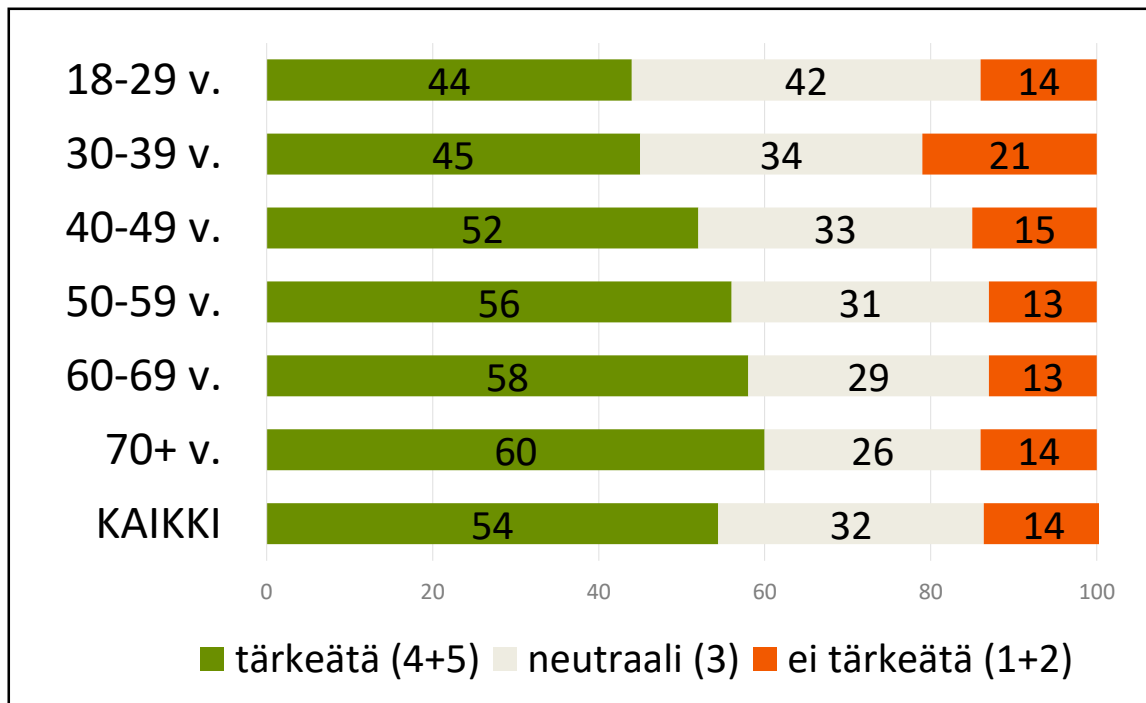
Vastanneiden yksilöominaisuuksien mukaiset äärierot, % pitää melko/erittäin tärkeänä.

Vaihteluita eniten selittävät yksilöominaisuudet	Vastaajaryhmä, joka pitää tärkeimpänä	Vastaajaryhmä, joka pitää vähiten tärkeänä
Ammattiasema	johtava asema (62%)	työtön/lomautettu (45%)
Kotitalouden nettotulot/kk	yli 5 000 euroa (61%)	alle 500 euroa (44%)
Ikäluokka	väh. 70-vuotias (60%)	18-29-vuotias (44%)
Koulutus	opisto-/koulutason tutkinto (58%)	ylioppilastutkinto/ammattitutkinto (51%)
Kodin sijainti	kuntakeskuksessa (57%)	haja-asutusalueella (53%)
Työnantaja	yksityinen yritys, oma yritys tai itse työllistynyt (54%)	järjestö, yhdistys tms. (43%)
Sukupuoli	nainen (56%)	mies (52%)
Äidinkieli	ruotsinkielinen (56%)	suomenkielinen (54%)

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

"Mahdollisuus valinta kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

Vastausten %-jakaumat ikäluokittain vuonna 2017. (N=11 262)

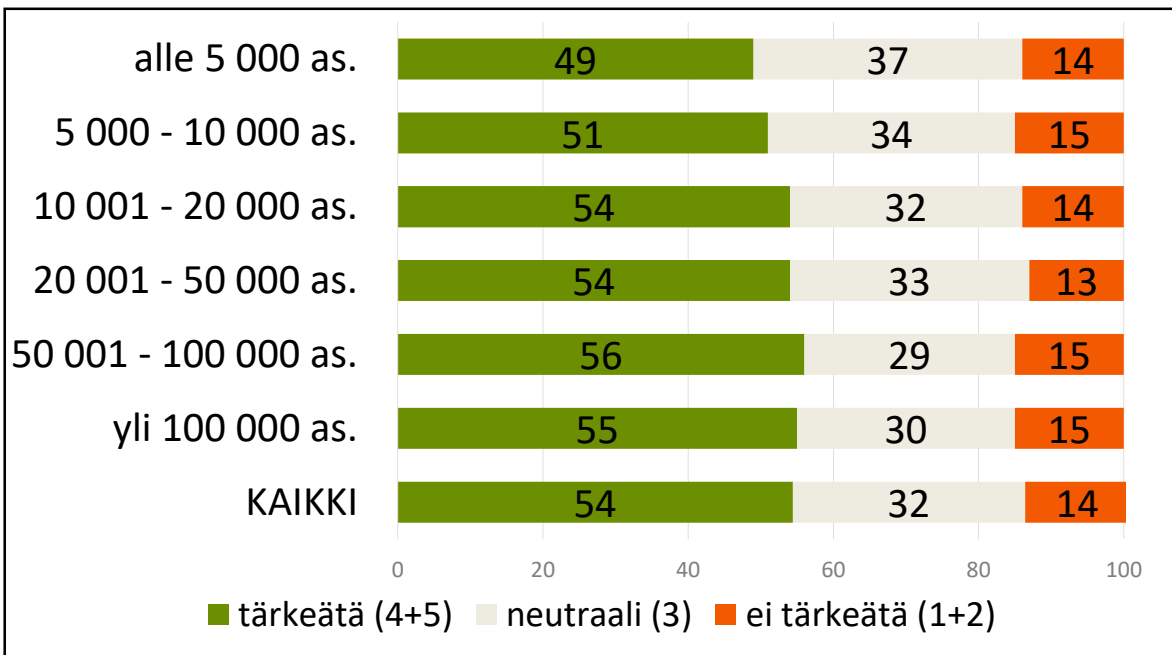

- **Valinnanmahdollisuuden tärkeys korostuu vanhemmissa ikäluokissa.**
- Tärkeimpänä mahdollisuutta valita palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä pidetään vanhimmassa, vähintään 70-vuotiaiden ikäluokassa.
- Nuorimmassa ikäluokassa valinnan mahdollisuutta tärkeinä pitävien osuus on vähäisin, mutta neutraalisti suhtautuvien osuus eri ikäluokista selvästi suurin.
- Eniten valinnanmahdollisuutta vain vähän tai ei lainkaan tärkeänä pitäviä on 30-39 -vuotiaiden joukossa (21%).

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

" Mahdollisuus valinta kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain vuonna 2017. (n=11 435)

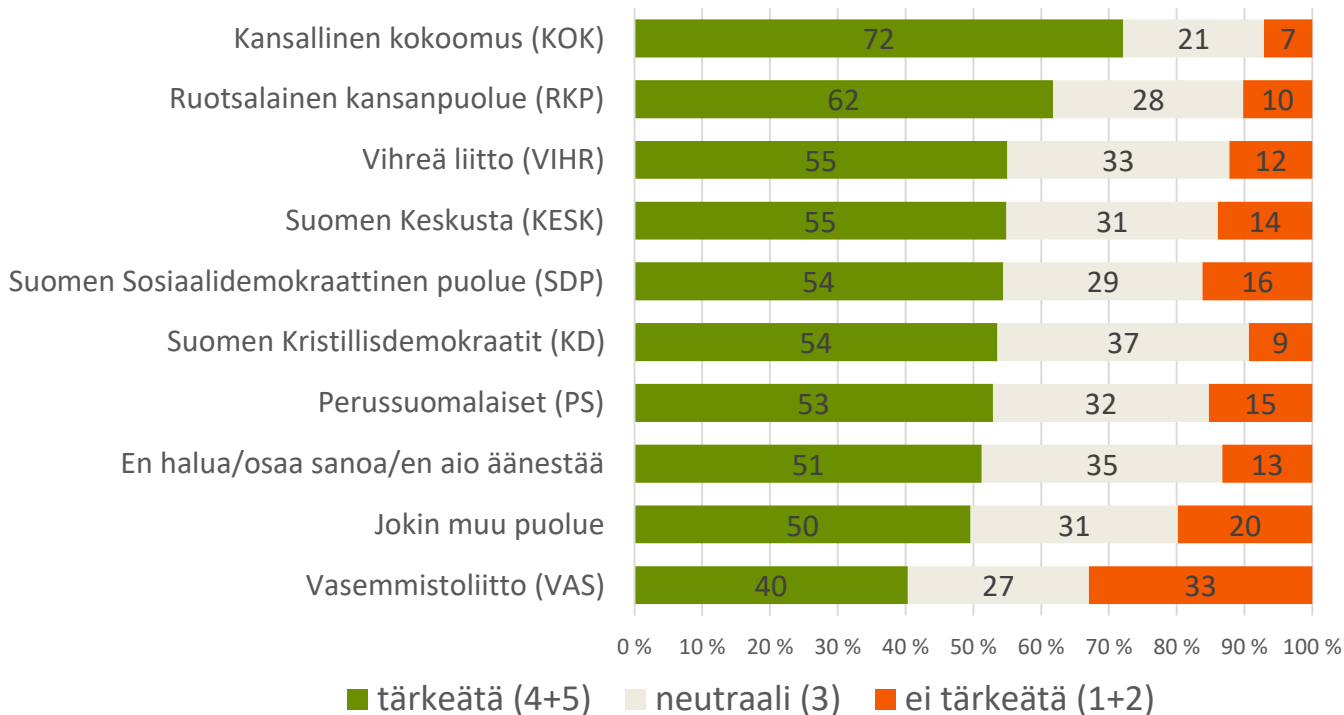

- **Valinnanmahdollisuuden tärkeys korostuu suurissa kaupungeissa jonkin verran enemmän kuin pienissä kunnissa.**
- Tärkeimpänä mahdollisuutta valita palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä pidetään 50 001 – 100 000 asukkaan kunnissa (56% pitää tärkeänä).
- Pienissä alle 5 000 asukkaan kunnissa valinnan mahdollisuutta tärkeinä pitävien osuus (49%) on hieman pienempi kuin muissa kokoluokissa.
- Tärkeinä pitävien osuus vaihtelee eri kokoluokissa enimmillään 7 prosenttiyksikköä.

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

"Mahdollisuus valinta kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

Vastausten %-jakaumat vastaajan ilmoittaman **puoluetaustan** mukaan **vuonna 2015**. (N=10 849)

Vuoden 2015 kuntalaiskyselyn sisältämä vastaajien puoluetaustan kartoitus osoittaa osaltaan, että valinnanmahdollisuutta palveluissa pidetään tärkeimpänä oikeistopuolueiden kannattajakunnassa ja vähiten tärkeänä vasemmiston kannattajien keskuudessa.

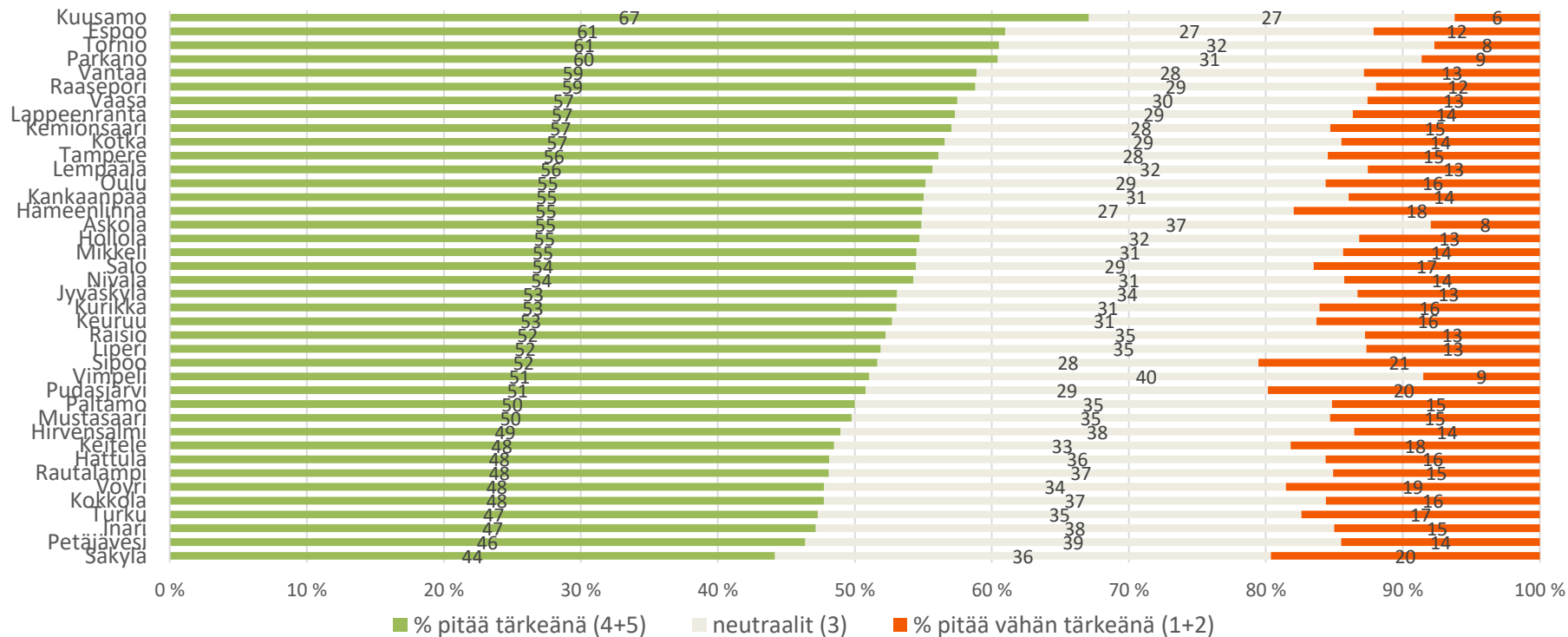
Ääri vaihtelut valinnanmahdollisuutta tärkeinä pitävien osuuksissa:

- Kokoomusta kannattavat 72%.
- Vasemmistoliittoa kannattavat 40%.

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

" Mahdollisuus valinta kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

Vastausten %-jakaumat ARTTU2-tutkimuskunnissa vuonna 2017. (n=11 435)

Kuntalaiskyselyn 2017 mukaan:

54% kuntalaisista pitää tärkeänä mahdollisuutta valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli).

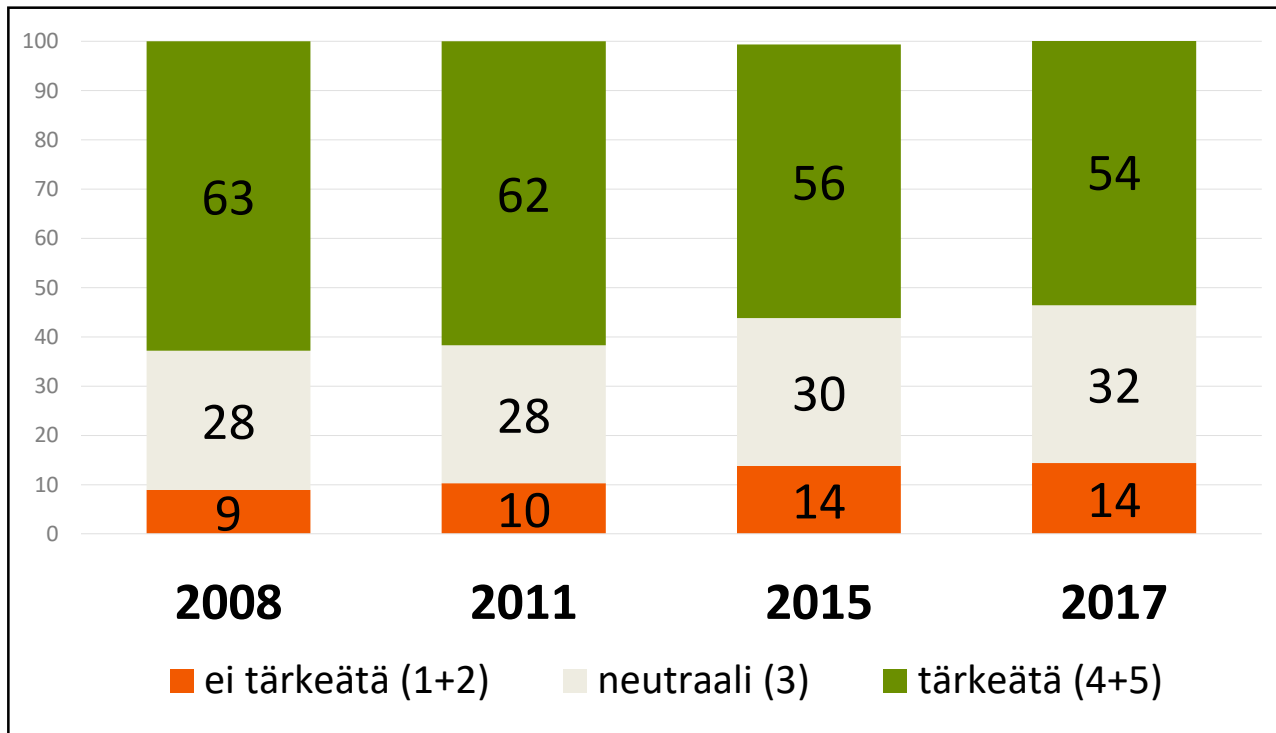
Samanaikaisesti

- 88% pitää tärkeänä palvelujen tarjoamista mahdollisimman lähellä kotia
- 75% pitää tärkeänä palvelujen säilymistä kunnan järjestämänä
- 65% pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja
- 59% pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää joustavasti myös järjestöjen ja yritysten tarjoamia palveluja.

Kuntalaisten tärkeysarviot kysymyksestä

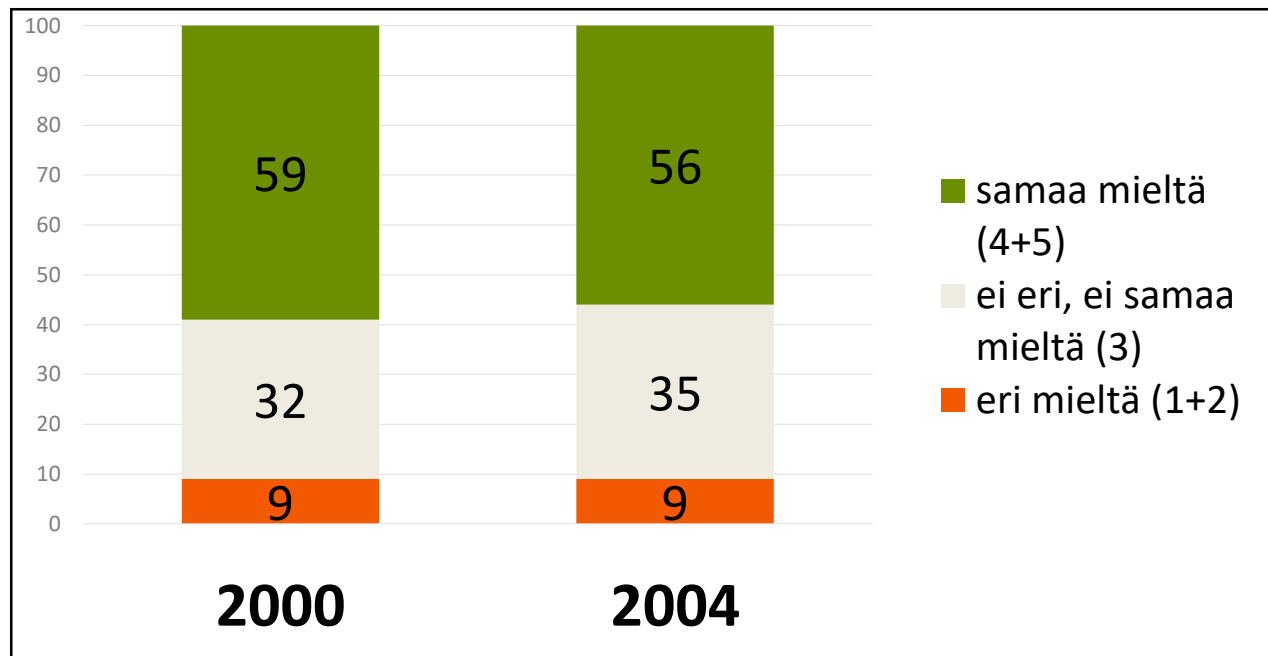
"Mahdollisuus valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.)".

Vastausten %-jakaumat vuosina 2008 – 2017.

- Valinnanmahdollisuutta tärkeänä pitävien osuus on laskenut hieman vuodesta 2015 ja selvästi vuosista 2008 ja 2011.
- Valinnanmahdollisuutta vähän tai ei lainkaan tärkeänä pitävien osuus on pysynyt samansuuruisena kuin kaksi vuotta sitten, mutta kasvanut viidellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2008.

Vuosien 2000 ja 2004 kuntalaiskyselyissä aihetta kartoitettiin väittämämuodossa ***”Kuntalaisille tulisi taata mahdollisimman suuri valinnanvapaus eri palvelutuottajien välillä”***.

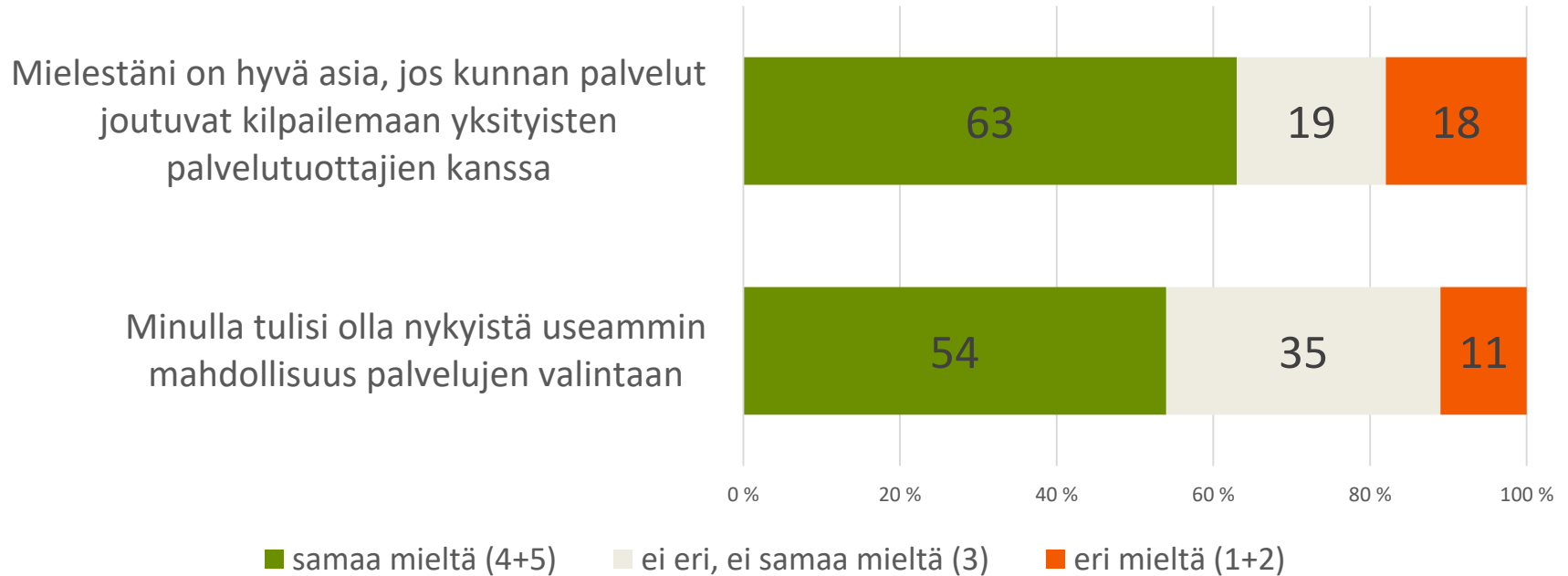
- Kyselyyn vastanneiden kuntalaisten enemmistö piti valinnanvapautta tärkeänä myös 2000-luvun alkupuolella.
- Neutraalisti suhtautuvien osuus oli noin kolmannes kaikista vastanneista ja enemmän kuin myöhemmin vuosina 2008-2017.

Kuntalaiskysely 1996:

Vuonna 1996 kuntalaisten mielipiteitä valinnanvapaus –aiheesta kartoitettiin seuraavan kahden väittämän kautta:

”Minulla tulisi olla nykyistä useammin mahdollisuus palvelujen valintaan”. (N=14 014)

”Mielestäni on hyvä asia, jos kunnan palvelut joutuvat kilpailemaan yksityisten palvelutuottajien kanssa”. (N=14 238)

Kuntalaistutkimus 2017

- Postikysely 32 450 kuntalaiselle maaliskoukokuussa 2017. Vastanneita 11 856 ja Vastausprosentti 36,5 %.
- Kohdejoukkona kuntalaisotokset 40 kunnassa. Kuntakohtaisia tuloksia on saatavissa seuraavista kunnista: Askola, Espoo, Hattula, Hirvensalmi, Hollola, Hämeenlinna, Inari, Jyväskylä, Kankaanpää, Keitele, Kemiönsaari, Keuruu, Kokkola, Kotka, Kurikka, Kuusamo, Lappeenranta, Lempäälä, Liperi, Mikkeli, Mustasaari, Nivala, Oulu, Paltamo, Parkano, Petäjävesi, Pudasjärvi, Raasepori, Raisio, Rautalampi, Salo, Sipoo, Säköylä, Tampere, Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa, Vimpeli, Vöyri.
- Tutkimuskuntien väestörakenne ja muut ominaisuudet yhdessä muodostavat edustavan otoksen koko maasta.
- Jatkoa ARTTU2-, Paras-ARTTU- ja KuntaSuomi 2004 -tutkimusohjelmien kuntalaistutkimuksille v. 1996 – 2015.
1996 (n=15 190), 2000 (n=13 989), 2004 (n=13 120), 2008 (n=13 030),
2011 (n=11 268) ja 2015 (n=12 576).
- Lisätietoja: www.kuntaliitto.fi/arttu2 www.kommunforbundet.fi/arttu2

ARTTU2-ohjelman tutkimuskunnat (2014-2018)

Yhteensä 40 erikokoista ja -tyyppistä kuntaa eri puolilta Suomea, jotka muodostavat edustavan otoksen maamme kuntakentästä.

Kuntakoko- luokka	Kunnat
Alle 5000 as.	Hirvensalmi, Keitele, Paltamo, Petäjävesi, Rautalampi, Vimpeli
5000 – 10 000 as.	Askola*, Hattula, Inari, Kemiönsaari, Parkano, Pudasjärvi, Säköylä*, Vöyri
10 001 – 20 000 as.	Kuusamo, Kankaanpää, Keuruu, Liperi, Nivala, Mustasaari, Sipoo
20 001 – 50 000 as.	Hollola, Kokkola, Kurikka*, Lempäälä, Raasepori, Raisio, Tornio
50 001 – 100 000 as.	Hämeenlinna, Kotka, Lappeenranta, Mikkeli, Salo, Vaasa
yli 100 000 as.	Espoo, Jyväskylä, Oulu, Tampere, Turku, Vantaa

*siirtynyt tutkimuskauden aikana suurempaan kokoluokkaan väestömäärän kasvun seurauksena